

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžf/12/2014
Identifikačné číslo spisu:	7013200417
Dátum vydania rozhodnutia:	18.06.2015
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7013200417.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: SC TRADE s.r.o., Textilná 4, 040 12 Košice, IČO: 45917507, právne zastúpeného: JUDr. Rudolf Manik, PhD. - ADVOKÁT s.r.o., Jantárová 30, Košice, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/5617-36418/2013/5309 z 25. januára 2013, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/55/2013-34 zo dňa 14. novembra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/55/2013-34 zo dňa 14. novembra 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou žiadal súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/5617-36418/2013/5309 z 25.01.2013, ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800401/5/3116857/2012/Ber z 26.10.2012, ktorým správca dane žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 165 ods. 2 daňového poriadku, ako platiteľovi dane z pridanej hodnoty nepriznal nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie júl 2011 v sume 16 197,19 € a určil vlastnú daňovú povinnosť za zdaňovacie obdobie júl 2011 v sume 8,05 € a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že žalobca nepredložil v rámci kontroly správcovi dane hodnoverné doklady preukazujúce uskutočnenie deklarovaného plnenia, správca dane si zabezpečil dôkazné prostriedky aj v súčinnosti s príslušnými správcami dane. Správca dane uplatnil v daňovom konaní inštitúty dožiadania v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. a svedeckej výpovede v zmysle § 7 citovaného zákona. Správca dane počas výkonu daňovej kontroly vypočul ako svedka V. K., konateľa spoločnosti Hakan glob s.r.o., o ktorej skutočnosti upovedomil žalobcu. Napriek tomuto upovedomeniu sa žalobca ústneho pojednávania, na ktorom mal možnosť klásť svedkovi otázky,

nezúčastnil, čím nenaplnil svoje právo ustanovené v § 15 ods. 5 písm. d/ zákona č. 511/1992 Zb. Bolo v záujme žalobcu, aby bol zistený skutkový stav veci, t.j. či bolo reálne uskutočnené dodanie deklarovaného tovaru a prác v zmysle sporných faktúr. Správca dane po zhodnotení týchto dôkazných prostriedkov (žalobca nereagoval ani na výzvu na predloženie dokladov zo dňa 08.08.2012), spochybnil reálnosť dodávky tovaru a prác fakturovaných spoločnosťou Hakan glob s.r.o. Žalovaný dôvody neuznania odpočítania dane uplatnených žalobcom v zmysle ustanovenia § 49 ods. 1 a 2 písm. a/ zákona č. 222/2004 Z. z., správcom dane zosummarizoval na strane 8 napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd uviedol, že predloženie dokladov požadovaných správcom dane týkajúcich sa obchodov medzi spoločnosťami MĀSOP s.r.o. a Hakan glob s.r.o., ako aj dokladov v zmysle výzvy zo dňa 08.08.2012, má podstatný význam z pohľadu skúmania hmotnoprávnych podmienok nároku žalobcu na odpočítanie dane. Podľa krajského súdu pri absencii akýchkoľvek relevantných dôkazov zo strany žalobcu, skutočnosti, ktoré mali tieto doklady preukázať, boli podstatné pre posúdenie jeho nároku na odpočet DPH.

Podľa krajského súdu z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k prerokovanej právnej problematike (rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžf/19/2011 z 23.11.2011, rozsudok NS SR sp. zn. 5Sžf/25/2011 z 27.10.2011, rozsudok NS SR sp. zn. 4Sžf/25/2011 z 13.09.2011, uznesenie Ústavného súdu SR č. k. IV ÚS 104/2012-89 z 01.03.2012 a iné) možno jednoznačne vyvodiť záver o nedôvodnosti vznesených žalobných námietok v preskúmvanej právnej veci, pretože žalobca v súvislosti s faktúrami č. 2011038, č. 2011039, č. 2011041, č. 2011042 a č. 2011044, ktorými v danej daňovej veci deklaroval zdaniiteľné plnenie a splnenie podmienok podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v platnom znení, nepreukázal správcovi dane reálne uskutočnenie deklarovaných zdaniiteľných plnení. V procesnej nadväznosti na dôkaznú nečinnosť žalobcu pritom správca dane v súlade s § 16 ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. využil procesné inštitúty dožiadania a taktiež vypočul aj svedka V. K., o výpoveď ktorého žalobca oprel svoju argumentáciu uvedenú v žalobe z 28.03.2013. Štatutárny zástupca žalobcu však v konaní v rámci výsluchu uvedeného svedka svojou neprítomnosťou na výsluchu napriek riadnemu upovedomeniu o procesnom úkone a taktiež nereagovaním na výzvu správcu dane na predloženie dokladov zo dňa 08.08.2012, ako aj celkovou pasivitou v priebehu daňovej kontroly a vyrubovacieho konania nerealizoval svoju dôkaznú povinnosť, ktorá je podľa krajského súdu jednoznačne na strane daňového subjektu. Navyše podľa súdu žalobca v konaní ani nepredložil správcovi dane dôkazné návrhy, ktoré by umožnili správcovi dane v rámci zákonných oprávnení vyplývajúcich zo zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov vykonať iné dokazovanie, ktoré by mohlo preukázať reálnosť zdaniiteľných obchodov deklarovaných žalobcom v preskúmvanej právnej veci.

K obsahu žaloby súd poznamenal, že z hľadiska posúdenia nárokov žalobcu na uznanie odpočtu dane z pridanej hodnoty za kontrolované zdaňovacie obdobie júl 2011 nebolo právne významnou skutočnosť, že v súlade s vydaným stavebným povolením Mesta Košice boli vykonané stavebné a inštalácie práce, ale kľúčovým pre právne posúdenie veci je zistenie správcu dane o tom, že žalobca nepreukázal reálne uskutočnenie dodávok prác a materiálov dodávateľom Hakan glob s.r.o. tak, ako to deklaroval vo faktúrach, z ktorých správca dane neuznal právo žalobcu na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. Hore citovaná judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dáva na danú právnu otázku podstatnú pre posúdenie veci zásadné právne odpovede.

K obsahu žaloby súd uviedol, že pokiaľ išlo o hmotnoprávnu stránku veci, prísne pravidlá požadované zákonom č. 222/2004 Z. z. o DPH pre priznanie nadmerného odpočtu DPH sa priamo dotýkajú aj právnej otázky rozloženia dôkaznej povinnosti medzi správcu dane a daňový subjekt, resp. problematiky dôkaznej povinnosti daňového subjektu pre preukázanie právnych podmienok pre odpočítanie DPH podľa § 49 ods. 2 zákona o DPH. Právnym východiskovým základom ustálenej judikatúry súdov SR pri posudzovaní právnych podmienok pre odpočítanie dane z pridanej hodnoty je jednak požiadavka, aby daňové doklady odrážali skutočnosť, pri súčasnom zvýraznení dôkazného bremena, ktorým je zaťažený daňový subjekt, a nie správca dane, ktorému však na druhej strane nemožno uprieť právo vykonania takých dôkazov, ktoré správca dane považuje za nevyhnutné pre náležité objasnenie veci. V tejto súvislosti súd poukázal krajský súd na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžf/29/2010 z 10.03.2011, sp. zn. 2Sžf/52/2010 z 21.09.2011, sp. zn. 8Sžf/36/2010 z 28.04.2011, sp. zn. 2Sžf/41/2010 z 15.06.2011.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. a contrario. Žalobca nebol v konaní úspešný, preto nemá právo na náhradu trov.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe a priznať mu právo na náhradu trov konania.

Predovšetkým sa domnieva, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá. V prvom rade prvostupňový súd podľa žalobcu nedostatočne zistil skutkový, resp. nesprávne posúdil právny stav veci. Žalobca v predmetnom konaní na základe vykonaného dokazovania uniesol dôkazné bremeno, ktoré malo spočívať v preukázaní irelevantnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 25.01.2013, č. 1100303/1/5617-36418/2013/5309, ktorým bolo rozhodnuté o potvrdení dodatočného platobného výmeru Daňového úradu v Košiciach z 26.10.2012, č. 9800401/5/3116857/2012/Ber, ktorým nebol žalobcovi priznaný nadmerný odpočet dane z pridanej hodnoty v sume 16 197,19 € a bola určená vlastná daňová povinnosť v sume 8,05 € za zdaňovací obdobie júl 2011. Žalovaný skutočne dospel podľa žalobcu k rozhodnutiu bez dôkladného prejednávania veci, čo však súd neakceptoval rovnako ako vyjadrenie samotného dodávateľa žalobcu zo 06.05.2013 doručeného konajúcemu súdu, v ktorom tento dodávateľ objasnil svoj kontraktuálny vzťah so žalobcom. Na rozdiel od tvrdenia súdu sa domnieva, že preukázal reálne uskutočnenie dodávok prác a materiálov týmto dodávateľom a to nielen pri obhliadke na mieste samom, ale aj listinnými dôkazmi, čo akceptoval aj Stavebný úrad Mesta Košice pri vydaní stavebného povolenia resp. kolaudačného rozhodnutia. Realizáciu jemu fakturovaných stavebných a inštalačných prác na základe Zmluvy o dielo z 01.04.2011 spoločnosťou Hakan glob s.r.o. potvrdil aj konateľ tohto subjektu V. K. ako štatutárny orgán spoločnosti na ústnom pojednávaní u správcu dane dňa 22.12.2011. Žalobca nebol povinný preverovať, či si táto spoločnosť následne splnila svoje účtovné i daňové povinnosti a zaradila faktúry vystavené žalobcovi do svojho účtovníctva. Žalobca nemal povinnosť, ale ani právo preverovať dodávateľov svojich zmluvných partnerov. Podľa žalobcu je nepochybné, že nehnuteľnosť - budova na adrese Textilná 4, 040 12 Košice, kde má žalobca sídlo, bola skutočne spoločnosťou Hakan glob s.r.o. rekonštruovaná, čo potvrdila okrem jej stavebného denníka a subdodávateľských faktúr od spoločností MĀSOP s.r.o. aj jej obhliadka správcom dane na miestnom zisťovaní. Správca dane zjavne požadoval od žalobcu, resp. jeho zhotoviteľa v konaní doklady nad rámec zákonných ustanovení zákona č. 222/2004 Z. z.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť a žalobcovi náhradu trov konania nepriznať. Poukázal na to, že žalobca opätovne namietal postup správcu dane pri zabezpečení a vyhodnotení dôkazných prostriedkov a uviedol, že žalobca preukázal reálne uskutočnenie dodávok prác a materiálov spoločnosťou Hakan glob s.r.o., ktorú skutočnosť potvrdil aj konateľ spoločnosti V. K.. Žalobca ďalej namietal, že nemôže zodpovedať za neplnenie zákonných povinností iných daňových subjektov, a že žiadnym spôsobom nemôže ovplyvniť takéto konanie iného daňového subjektu, a preto nemôže znášať negatívne dôsledky za takýto subjekt, a že správca dane zjavne požadoval od žalobcu, resp. jeho zhotoviteľa v konaní doklady nad rámec zákonných ustanovení zákona č. 222/2004 Z. z.

Podľa žalovaného zo spisového materiálu správcu dane vyplýva, že V. K., konateľ spoločnosti Hakan glob s.r.o., síce potvrdil uskutočnenie dodávok prác a materiálov pre žalobcu, ale správca dane jeho vyjadrenia posúdil ako účelové, nakoľko sa jednotlivé tvrdenia (zápisnice z ústneho pojednávania zo dňa 22.12.2011 a 06.03.2012) rozchádzajú vtom, kto vykonával stavebné práce na objekte Textilná 4, Košice. V. K. v rámci kontroly nepredložil žiadne preukázateľné dôkazy o tom, že spoločnosť Hakan glob s.r.o. prijala deklarované práce a materiál od subdodávateľa MĀSOP s.r.o. a tiež, že tieto plnenia boli následné dodané žalobcovi, ako odberateľovi. Žalobca nereagoval ani na výzvu správcu dane zo dňa 08.08.2012, ktorou bol vyzvaný na predloženie dokladov preukazujúcich reálne vykonanie stavebných prác a dodanie materiálu spoločnosťou Hakan glob s.r.o. (identifikácia pracovníkov vykonávaných deklarovaných prác, dodávateľov stavebného materiálu a zabezpečenie jeho prepravy). Žalobca si teda podľa žalovaného nesplnil svoju dôkaznú povinnosť vyplývajúcu zo znenia ustanovení § 15 a § 29 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené

verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

ZSDP v ustanovení § 2 zakotvuje základné zásady daňového konania. Jednou z týchto zásad je zásada zákonnosti. Podľa citovaného ustanovenia pri správe daní postupuje správca dane v konaní o daniach v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, chráni záujmy štátu a obcí a dbá pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ostatných osôb zúčastnených na daňovom konaní.

Zásada zákonnosti daňového konania vyplýva z ústavného princípu zákonnosti ukladania daní, ktorý je vyjadrený v čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Keďže daňové konanie, pre ktoré je zákonom ustanovené, že účastník konania sa proti určeniu dane správcou dane môže odvolať, končí až vydaním rozhodnutia odvolacieho daňového orgánu, je zásadou zákonnosti viazaný v konaní o odvolaní aj odvolací daňový orgán. Z dikcie ustanovenia upravujúceho zásadu zákonnosti teda vyplýva, že daňové orgány v daňovom konaní nemôžu chrániť len fiškálne záujmy štátu ako prioritné, ale sú súčasne povinné zachovávať práva a oprávnené záujmy daňových subjektov. To znamená, že zásada zákonnosti daňového konania predstavuje významnú garanciu právnej istoty daňových subjektov.

Skutočnosť, že daňové orgány majú povinnosť dbať na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ďalších osôb, nie je v žiadnom rozpore s ich povinnosťou chrániť záujmy štátu. Vo vzťahu k zachovávaniu práv a právom chránených záujmov daňových subjektov je síce záujem štátu nadradený, avšak nemôže to byť v zmysle toho, aby sa výnos daní ako príjmov rozpočtu dosiahol na úkor nedodržania práva. Daňové orgány môžu aplikovať pri vyrubení daní iba právne prostriedky, ktoré priamo ustanovuje zákon, alebo ktoré uplatnia daňové orgány v rámci svojho oprávnenia vyplývajúceho zo zákona. Povinnosťou daňových orgánov v daňovom konaní je teda dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy (a to hmotnoprávne ako aj procesné), ktoré sú podľa § 1 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke zákonov.

Podľa § 2 ods. 3 ZSDP, správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo v daňovom konaní vyšlo najavo.

Podľa § 2 ods. 6 ZSDP, pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní sa berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane.

Podľa § 15 ods. 1 ZSDP, daňovou kontrolou zamestnanec správcu dane zisťuje, alebo preveruje základ dane alebo iné skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie dane alebo vznik daňovej povinnosti a to u daňového subjektu alebo na mieste, kde to účel kontroly vyžaduje. Daňová kontrola sa vykonáva v rozsahu, ktorý je nevyhnutne potrebný na dosiahnutie účelu podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Za daňovú kontrolu sa považuje aj kontrola oprávnenosti vrátenia dane alebo kontrola na zistenie oprávnenosti nároku na vrátenie nadmerného odpočtu podľa osobitného zákona, alebo kontrola uplatnenia daňového bonusu podľa osobitného zákona, alebo kontrola použitia tovaru oslobodeného od dane podľa osobitných zákonov.

Podľa § 15 ods. 5 ZSDP, daňový subjekt, u ktorého sa vykonáva daňová kontrola (ďalej len „kontrolovaný daňový subjekt“), má vo vzťahu k zamestnancovi správcu dane právo:

- a) na predloženie služobného preukazu zamestnancom správcu dane a písomného poverenia zamestnanca správcu dane na výkon daňovej kontroly,
- b) byť prítomný na rokovaní so svojimi zamestnancami,
- c) predkladať v priebehu daňovej kontroly dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, najneskôr v lehote podľa odseku 10 druhej vety,
- d) nahliadnuť do zápisnice z miestneho zisťovania vykonaného u iného daňového subjektu v súvislosti s daňovou kontrolou vykonávanou u kontrolovaného daňového subjektu,
- e) klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní,
- f) vyjadriť sa ku skutočnostiam zisteným pri daňovej kontrole, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť, aby v protokole boli uvedené jeho vyjadrenia k nim,
- g) nahliadnuť do zapožičaných dokladov u správcu dane v jeho obvyklej úradnej dobe.

Podľa § 15 ods. 6 ZSDP, kontrolovaný daňový subjekt má vo vzťahu k zamestnancovi správcu dane tieto povinnosti:

- a) umožniť poverenému zamestnancovi správcu dane vykonať daňovú kontrolu,
- b) zabezpečiť vhodné miesto a podmienky na vykonanie daňovej kontroly,
- c) poskytovať požadované informácie sám alebo ním určenou osobou,
- d) predkladať účtovné a iné doklady, ktoré preukazujú hospodárske operácie a účtovné prípady v písomnej forme alebo v technickej forme vrátane evidencie a záznamov, ktorých vedenie bolo správcom dane uložené, a podávať k nim ústne alebo písomné vysvetlenia,
- e) predkladať v priebehu daňovej kontroly všetky dôkazné prostriedky preukazujúce jeho tvrdenia najneskôr v lehote podľa odseku 10 druhej vety,
- f) umožňovať vstup do sídla kontrolovaného daňového subjektu a do jeho prevádzkových priestorov a umožňovať rokovanie s jeho zamestnancom,
- g) zapožičať doklady a iné veci mimo sídla alebo prevádzkových priestorov kontrolovaného daňového subjektu alebo poskytnúť výpisy, prípadne kópie (§ 14 ods. 3).

Z ustanovení § 29 ods. 1 a ods. 2 ZSDP, vyplýva, že dokazovanie vedie správca dane, ktorý vedie daňové konanie, pričom dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

Podľa § 29 ods. 4 ZSDP, ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov (priznania, hlásenia, odpovede na výzvy správcu dane a pod.), o svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

Podľa § 29 ods. 8 ZSDP, daňový subjekt preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní, alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o DPH“) v znení do 31.07.2010, predmetom dane je

- a) dodanie tovaru za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- b) poskytnutie služby (ďalej len „dodanie služby“) za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou, ktorá koná v postavení zdaniteľnej osoby,
- c) nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskeho spoločenstva (ďalej len „členský štát“),
- d) dovoz tovaru do tuzemska.

Podľa § 19 ods. 2 zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania služby.

Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH, právo odpočítať daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH, právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a/ má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o DPH, pri každom dodaní tovaru a dodaní služby v tuzemsku pre zdaniteľnú osobu a pre právnickú osobu, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, je platiteľ povinný vyhotoviť faktúru. Platiteľ je povinný vyhotoviť faktúru aj v prípade, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru a predtým, ako je poskytovanie služby skončené. Platiteľ vyhotoví faktúru najneskôr do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti. Ak v kalendárnom mesiaci vznikne platiteľovi daňová povinnosť prijatím jednej alebo viacerých platieb a zároveň aj dodaním tovaru alebo dodaním služby, na ktoré prijal jednu alebo viac platieb, môže platiteľ vyhotoviť jednu faktúru, a to najneskôr do 15 dní od vzniku poslednej daňovej povinnosti vzťahujúcej sa na toto dodanie tovaru alebo dodanie služby v tomto kalendárnom mesiaci. Platiteľ nie je povinný na účely dane vyhotoviť faktúru, ak ide o tovar alebo službu, ktorá je dodaná s oslobodením od dane podľa § 28 až 42.

Podľa § 71 ods. 2 zákona o DPH, faktúra musí obsahovať

- a) meno a adresu sídla, miesta podnikania, prípadne prevádzkarne platiteľa, ktorý dodáva tovar alebo službu, a jeho identifikačné číslo pre daň,
- b) meno a adresu sídla, miesta podnikania, prípadne prevádzkarne alebo bydliska príjemcu tovaru alebo služby a jeho identifikačné číslo pre daň, ak mu je pridelené,
- c) poradové číslo faktúry,
- d) dátum, keď bol tovar alebo služba dodaná, alebo dátum, keď bola platba podľa odseku 1 prijatá, ak tento dátum možno určiť a ak sa odlišuje od dátumu vyhotovenia faktúry,
- e) dátum vyhotovenia faktúry,
- f) množstvo a druh dodaného tovaru alebo rozsah a druh dodanej služby,
- g) základ dane, jednotkovú cenu bez dane a zľavy a rabaty, ak nie sú obsiahnuté v jednotkovej cene,
- h) uplatnenú sadzbu dane alebo údaj o oslobodení od dane,
- i) výšku dane spolu v eurách, ktorá sa má zaplatiť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu predloženého súdneho a administratívneho spisu zistil skutkový stav tak, ako je podrobne popísaný v rozsudku krajského súdu, preto skutočnosti účastníkom známe nebude nadbytočne opakovať, s jeho odôvodnením, ktoré považuje za úplné, vyčerpávajúce a dostatočne výstižné sa stotožňuje v celom rozsahu, a len na doplnenie a zdôraznenie správnosti dodáva:

Predmetom tohto konania bolo rozhodnutie žalovaného č. 1100303/1/5617-36418/2013/5309 z 25.01.2013, ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800401/5/3116857/2012/Ber z 26.10.2012, ktorým správca dane žalobcovi podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov v nadväznosti na § 165 ods. 2 daňového poriadku, ako platiteľovi dane z pridanej hodnoty nepriznal nadmerný odpočet za zdaňovacie obdobie júl 2011 v sume 16 197,19 € a určil vlastnú daňovú povinnosť za zdaňovacie obdobie júl 2011 v sume 8,05 €.

Podľa § 49 ods. 1 v nadväznosti na § 49 ods. 2 písm. a/ a § 51 ods. 1 zákona o DPH právo na odpočítanie dane z tovarov a služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tejto službe vznikla daňová povinnosť, pričom daňová povinnosť vzniká dňom dodania služby a má faktúru, ktorá má náležitosti podľa § 71 zákona o DPH. To znamená, že právo na odpočítanie dane si môže daňový subjekt uplatniť v tom prípade, ak preukáže, že došlo k dodaniu zdaniteľného obchodu a tento zdaniteľný obchod použije na účely svojho podnikania ako platiteľ a má o tom riadne vystavené doklady podľa § 71 ods. 1 a 2 zákona o DPH.

V uvedenom prípade správca dane správne vyhodnotil dôkazy v tom smere, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a správcovi dane nevyvrátil účelovosť výpovede V. K., konateľa spoločnosti Hakan glob s.r.o., ktorý síce potvrdil uskutočnenie dodávok prác a materiálov pre žalobcu, spočívajúce v ich účelovosti, nakoľko aj podľa odvolacieho súdu sa jednotlivé tvrdenia porovnaním zápisnice z ústneho

pojednávania zo dňa 22.12.2011 a 06.03.2012 rozchádzajú vtom, kto vykonával stavebné práce na objekte Textilná 4, Košice. Konateľ spoločnosti Hakan glob s.r.o. a ani žalobca nepredložil žiadne preukázateľné dôkazy o tom, že spoločnosť Hakan glob s.r.o. prijala deklarované práce a materiál od subdodávateľa MĀSOP s.r.o. a tiež, že tieto plnenia boli následné dodané žalobcovi, ako odberateľovi subdodávateľským spôsobom od spoločnosti MĀSOP s.r.o.. Žalobca nepredložil dokladov preukazujúcie reálne vykonanie stavebných prác a dodanie materiálu spoločnosťou Hakan glob s.r.o. (napr. identifikáciou pracovníkov vykonávajúcich deklarované práce, dodávateľov stavebného materiálu a zabezpečenie jeho prepravy). Žalobca si aj podľa súdu nesplnil svoju dôkaznú povinnosť vyplývajúcu zo znenia ustanovení § 15 a § 29 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a v danej veci neunesol svoje dôkazné bremeno.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že dôkazné bremeno o reálnom dodaní tovarov a služieb zaťažuje daňový subjekt - žalobcu, ktorý zodpovedá aj za to, že vo svojom účtovníctve má doklady vystavené v súlade s ust. § 71 ods. 1 a 2 zákona o DPH a ktoré reálne zobrazujú na faktúrach zachytený stav tak, aby sa mohol úspešne dožadovať uplatneného nároku na vrátenie DPH.

Splnenie podmienok na uplatnenie práva na odpočítanie dane preukazuje platiteľ, pričom splnenie uvedených podmienok nespočíva jednak v ich formálnej deklarácii, predložení dokladov s predpísaným obsahom. Doklady musia mať navyše povahu faktu, musia byť vystavené na materiálnom podklade a ako právna skutočnosť aj preukázané. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 2Sžf/4/2009 z 23.06.2010 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 78/2011-17 z 23.02.2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že: „Dôkazné bremeno je na daňovom subjekte (§ 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. v spojení s § 49 ods. 2, § 51 zákona o DPH). Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane daňového subjektu, ktorý disponuje svojím právom uplatniť si za zákonom stanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (je iniciátorom odpočítania DPH), a ktorý si aj tento nárok uplatnil; preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene a za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet DPH uznaný ako oprávnený“.

Vzhľadom na uvedené, Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.